

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE RUSYA FEDERASYONU
HÜKÜMETİ ARASINDA YATIRIMLARIN KARŞILIKLI
TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN ANLAŞMANIN
ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞU
HAKKINDA KANUN**

(Resmi Gazete ile yayımı: 11.11.1999 Sayı: 23873)

Kanun No
4464

Kabul Tarihi
3.11.1999

MADDE 1. – 15 Aralık 1997 tarihinde Ankara’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
RUSYA FEDERASYONU HÜKÜMETİ ARASINDA
YATIRIMLARIN KARŞILIKLI TEŞVİKİ VE KORUNMASINA İLİŞKİN
ANLAŞMA**

Bundan sonra Âkit Taraflar olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Rusya Federasyonu Hükümeti;

Bir Âkit Taraf yatırımcısının diğer Âkit Tarafın ülkesinde yatırımları için uygun koşullar yaratmak arzusuyla,

Yatırımların teşviki ve karşılıklı korunmasının, karşılıklı fayda sağlayan ticarî ve ekonomik aynı zamanda bilimsel ve teknik işbirliğinin gelişmesini teşvik edeceğini dikkate alarak,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır :

Madde I

Tanımlar

İşbu Anlaşmanın amaçları bakımından :

1. Her bir Âkit Taraf açısından “yatırımcı” terimi :

a) o Âkit Taraf devletinin bir vatandaşı olan ve diğer Âkit Tarafın ülkesinde yatırım yapmaya, o Âkit Tarafın mevzuatına göre hakkı bulunan herhangi bir gerçek kişiyi,

b) o Âkit Tarafın mevzuatına göre diğer Âkit Tarafın ülkesinde yatırım yapmaya yetkili olması koşuluyla, Âkit Tarafın ülkesinde yürürlükte olan mevzuata göre teşekkül ettirilmiş veya kurulmuş herhangi bir tüzel kişiyi;

ifade eder.

2. “Yatırımlar” terimi Âkit Taraflardan birinin yatırımcılarının diğer Âkit Tarafın ülkesinde bu Âkit Tarafın mevzuatına uygun olarak yatırdığı her tür kıymeti ifade eder ve özellikle :

a) taşınır ve taşınmaz mallar, aynı zamanda bunlara bağlı mülkiyet hakları;

b) hisse senetleri, tahviller ve iş ortaklıkları veya şirketlere katılımın diğer şekilleri;

c) yatırımlar ile ilgili ekonomik değerler yaratmak amacıyla yatırılan para alacakları;

d) telif hakları, sınai mülkiyet hakları (patentler, ticarî markalar ve hizmet markaları, sınai örnekler ve modeller gibi) teknoloji ve “know-how”

e) özellikle doğal kaynakların aranması, geliştirilmesi, çıkarılması ve işletilmesiyle ilgili ticarî faaliyetleri kapsayacak biçimde ekonomik faaliyetleri düzenlemek için yasalar veya yasalara uygun olarak akdedilmiş bir sözleşme uyarınca sağlanan haklar.

Yatırımların yapıldığı Âkit Tarafın ülkesindeki mevzuata aykırılık teşkil etmemesi şartıyla yatırılan veya yeniden yatırılan kıymetlerin biçimindeki herhangi bir değişiklik bu Anlaşma bakımından yatırımların niteliğini değiştirmeyecektir.

3. “Gelirler” terimi, bu Maddenin 2 nci paragrafına uygun ve yatırımların bir sonucu olarak elde edilen gelirleri ifade eder ve özellikle kâr, temettüleri, faizler, lisans ücretleri, teknik yardım ve hizmet ücretlerini de içerir.

4. “Ülke” terimi Türkiye Cumhuriyeti ülkesi veya Rusya Federasyonu ülkesini ifade edecek ve bu ülkelerin karasularının yanında uluslararası hukuka uygun olarak belirlenmiş münhasır ekonomik bölgelerini ve kıta sahanlıklarını da içerecektir.

5. “Âkit Tarafın mevzuatı” terimi, her iki Âkit Taraf açısından Âkit Taraf devletinin mevzuatı anlamına gelecektir.

Madde II

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Âkit Taraf diğer Âkit Tarafın yatırımcılarının kendi ülkesinde yatırımlar yapmalarını teşvik edecek ve onlar için uygun koşulları yaratacaktır. Her bir Âkit Taraf, herhangi bir üçüncü Devletin kabul edilen yatırımlarından daha az elverişli olmayan koşullarda ve yürürlükteki kendi mevzuatı çerçevesinde bu tür yatırımları kabul edecektir.

2. Âkit Taraflardan birinin yatırımcılarının diğer Âkit Tarafın ülkesinde yaptığı yatırımlar her zaman adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulacak ve tam korunma ve güvenliğe sahip olacaktır. Âkit Tarafların hiçbiri, hiç bir şekilde yatırımların idaresine, işletilmesine, bakımına, kullanımına, kazanımına, genişlemesine veya elden çıkarılmasına ayrımcı tedbirlerle engel olmayacaktır. Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafın yatırımcılarının yatırımlarıyla ilgili olarak yürürlüğe girebilecek zorunluluklara uyacaktır.

Madde III

Yatırımlara Yapılan Muamele

1. Her bir Âkit Taraf, diğer Âkit Taraf yatırımcıları tarafından kendi ülkesinde yapılan yatırımlara adil ve hakkaniyete uygun muamele gösterecektir.

2. Bu Maddenin 1 inci paragrafında bahsedilen muamele, kendi yatırımcılarının veya herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına sağlanandan daha az elverişli olmayacaktır.

3. Bu Maddenin 1 inci ve 2 nci paragrafının koşullarıyla bağlı olarak, her bir Âkit Taraf kendi mevzuatı çerçevesinde, diğer Âkit Taraf yatırımcıları tarafından kendi ülkesinde yapılan yatırımlara, kendi yatırımcılarının yatırımlarına gösterdiğinden daha az elverişli bir muamele göstermeyecektir.

4. Bu Maddenin 2 nci paragrafına göre sağlanan en çok gözetilen millet muamelesi, Âkit Tarafın;

– Bir Serbest Ticaret Bölgesi, Gümrük Birliği veya Ekonomik Birliğe katılım ile bağlantılı,

– Rusya Federasyonu ile daha önceden Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği'ni oluşturan devletler arasındaki ekonomik işbirliği anlaşmalarından dolayı,

– Çifte vergilendirmenin önlenmesi anlaşmaları veya vergilendirme konuları hakkındaki diğer düzenlemeler bazında,

sağladığı ve gelecekte sağlayacağı faydalara uygulanmayacaktır.

5. Bu Madde hükümleri yatırımlardan elde edilen gelirlere de uygulanacaktır.

Madde IV

Anahtar Personel

1. Bir Âkit Taraf, yabancıların girişini ve kalışını düzenleyen mevzuatı uyarınca, diğer Âkit Tarafın yatırımcıları olan gerçek kişilere ve bu diğer Âkit Tarafın şirketlerince istihdam edilen anahtar personele, yatırımlarla ilgili faaliyetlerde bulunmak amacıyla ülkesine girmesine ve kalmasına izin verecektir.

2. Bir Âkit Taraf, mevzuatı gereğince, kendi ülkesinde yatırım yapan diğer Âkit Taraf yatırımcılarının, tabiyetine bakılmaksızın kendi seçimleri olan anahtar personel konumundaki herhangi bir çalışanı istihdam etmesine; bu gibi bir çalışanın birinci Âkit Tarafın ülkesine girme, kalma ve orada çalışma iznini almış olması ve bu çalışanın yapacağı işin, bu gibi bir çalışanın iznindeki şartlara ve zaman kısıtlamalarına uygun olması şartıyla izin verecektir.

Madde V

Yasaların Şeffaflığı

Her bir Âkit Taraf, kendi ülkesinde diğer Âkit Taraf yatırımcılarınca yapılan yatırımları ilgilendiren veya etkileyen yasaların anlaşılmasını teşvik etmek niyetiyle, bu gibi yasaların aleni ve kolayca ulaşılabilir olmasını sağlayacaktır.

Madde VI

Kamulaştırma

1. Bir Âkit Taraf yatırımcısının diğer Âkit Tarafın ülkesinde yaptığı yatırımlar; kamu yararı çerçevesinde, mevzuata ve bu Anlaşmanın II'nci ve III'üncü maddelerinde belirtilen muamelenin genel ilkelerine uygun olarak, ayrımcı olmayacak biçimde, zamanında, yeterli ve etkin tazminat ödemesi ile birlikte olmak kaydıyla yapılan haller dışında, kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek veya kamulaştırma ya da devletleştirme benzeri etkiler yaratan uygulamalara (bu tür uygulamalar bundan sonra kamulaştırma olarak anılacak) tabi tutulmayacaktır.

2. Tazminat, kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma kararının alındığı veya yakın kamulaştırmanın öğrenildiği zamanki gerçek değerine eşit olacaktır. Tazminat, gecikmeksizin ödeneceği gibi tamamen gerçekleştirilebilir ve serbestçe transfer edilebilir olacaktır. Gecikme halinde tazminat, ödeme tarihine kadar faiz içerecektir.

Madde VII

Zararların Tazmini

Yatırımların diğer Âkit Tarafın ülkesinde; savaş, iç karışıklıklar ya da benzeri olaylar nedeniyle zarara uğrayan her bir Âkit Tarafın yatırımcılarına, diğer Âkit Tarafça, sözkonusu zararların karşılanması bakımından, herhangi bir üçüncü ülkenin yatırımcılarına gösterilen muameleden daha az elverişli olmayan bir muamele gösterilecektir.

Madde VIII

Transferler

1. Her Âkit Taraf, diğer Âkit Tarafın yatırımcılarına, vergi yükümlülüklerini yerine getirmeleri şartıyla yatırımlar ile bağlantılı olan ödemelerin ve özellikle :

a) gelirler;

- b) bir yatırımla ilgili bir kredi anlaşmasından doğan ana para ve faiz ödemeleri;
 - c) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satılması veya tasfiye edilmesinden elde edilen meblağlar;
 - d) koşulları *işbu Anlaşmanın VI'ncı Maddesinde belirlenen tazminatlar*,
 - e) bir yatırıma ilişkin olarak diğer Âkit Tarafın ülkesinde yazılı çalışma iznine sahip bir Âkit Taraf vatandaşlarının elde ettiği ücret ve diğer gelirlerin;
- yurt dışına serbest transferine izin verecektir.

2. Transferler yatırımın yapıldığı Âkit Tarafın ülkesinde yürürlükte olan para mevzuatına uygun olarak transfer tarihinde geçerli olan döviz kuru üzerinden serbest konvertibl para birimi ile gecikmeksizin yapılacaktır.

Madde IX

Halefiyet

Sigortalı bir yatırımcıya diğer Âkit Tarafın ülkesindeki yatırımı ile ilişkili olup, ticarî olmayan risklere karşı verilmiş bir garanti çerçevesinde ödeme yapan Âkit Taraflardan biri ya da yetkili temsilcisi; halefiyet gereği, adı geçen yatırımcının tüm haklarından, aynı kapsamda, yararlanır. Bu haklar, ikinci Âkit Tarafın mevzuatı çerçevesinde kullanılır.

Madde X

Bir Âkit Taraf ile Diğer Âkit Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Bir Âkit Taraf ile diğer Âkit Tarafın bir yatırımcısı arasında Madde VI çerçevesinde ödenecek tazminatın miktar ve ödeme usulüne ya da Anlaşmanın VIII'inci maddesi kapsamında yapılacak transfer usulüne ilişkin olanlar da dahil olmak üzere yatırım etkinliklerine ilişkin uyuşmazlıklar yatırımcının, uyuşmazlığa taraf olan Âkit Tarafa ayrıntılı açıklamalarla birlikte gönderdiği yazılı bir bildirimle konu olacaktır. Uyuşmazlığın tarafları, bu uyuşmazlığa mümkün olduğunca dostça bir çözüm bulmak için çalışacaklardır.

2. Eğer uyuşmazlıklar, birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde, bu yolla çözümlenemezse; uyuşmazlık tetkik edilmesi için aşağıdaki mercilere sunulabilecektir.

- a) Yatırımın ülkesinde yapıldığı Âkit Tarafın yetkili mahkemesi ya da tahkim mahkemesi,
- b) Stockholm Ticaret Odası Tahkim Enstitüsü;
- c) Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına (UNCITRAL) göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi.

3. Yetkili bir mahkemenin kararı ya da tahkim kararı uyuşmazlığın her iki tarafı açısından kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Âkit Taraf verilen kararları kendi kanunları çerçevesinde yerine getirmeyi taahhüt edecektir.

Madde XI

Âkit Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Âkit Taraflar arasındaki işbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanması ile ilgili her türlü uyuşmazlık doğrudan ve anlamlı müzakereler yoluyla çözümlenecektir.

2. Uyuşmazlık, müzakerelerin başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle çözümlenemezse, herhangi bir Âkit Tarafın talebi üzerine tahkim mahkemesine sunulabilecektir.

3. Böyle bir tahkim mahkemesi her bir vaka için aşağıdaki şekilde oluşturulacaktır. Her bir Âkit Taraf tahkim talebinin alınmasından itibaren iki ay içinde, mahkemenin bir üyesini tayin edecektir. Bu iki üye atanmalarından itibaren iki ay içerisinde, Âkit tarafların onayıyla atanacak üçüncü bir ülke vatandaşını tahkim mahkemesinin başkanı olarak seçeceklerdir.

4. Eğer bu maddenin 3 üncü paragrafında belirtilen süre içerisinde gerekli atamalar yapılamazsa; başka türlü bir düzenleme olmaması halinde, Âkit Tarafların her ikisi de Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'na bu atamaları yapması için başvurabilecektir. Eğer Uluslararası Adalet Divanı Başkanı Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise veya herhangi bir şekilde anılan görevi yerine getirmekten alıkonursa; Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkan Yardımcısı gerekli atamaları yapması için davet edilecektir. Eğer Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkan Yardımcısı da Âkit Taraflardan birinin vatandaşı ise veya herhangi bir şekilde anılan görevi yerine getirmekten alıkonursa, Uluslararası Adalet Divanı'nın Âkit Taraflardan herhangi birinin vatandaşı olmayan bir sonraki kıdemli üyesi gerekli atamaları yapmak üzere davet edilecektir.

5. Tahkim Kurulu oy çokluğuyla karar alacaktır. Böyle kararlar her iki Âkit Taraf açısından kesin ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Âkit Taraf mahkemede kendi üyesi ve tahkim sürecinde temsili ile ilgili masrafları, tahkim mahkemesi Başkanı'nın faaliyetleri ile ilgili masrafları üstlenecek ve kalan masraflar eşit parçalar halinde Âkit Taraflarca karşılanacaktır. Bununla birlikte, tahkim mahkemesi re'sen, masrafların daha yüksek bir oranının Âkit Taraflardan biri tarafından karşılanmasına karar verebilir ve bu karar her iki Âkit Taraf için de bağlayıcı olacaktır. Kurul kendi usulünü bağımsız olarak belirleyecektir.

Madde XII

İştirakler

Âkit Taraflar, taraflardan birinin talebi üzerine, bu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanması ile ilgili her türlü mesele hakkında istişarelerde bulunacaklardır.

Madde XIII

Anlaşmanın Uygulanması

İşbu Anlaşma, Âkit Taraflardan birinin yatırımcısı tarafından diğer Âkit Tarafın ülkesinde 1 Ocak 1987 tarihinden sonra yapılan tüm yatırımlara uygulanacaktır.

Madde XIV

Yürürlüğe Girme ve Anlaşmanın Süresi

1. Her bir Âkit Taraf bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için gerekli olan dahili prosedürün tamamlandığını yazılı olarak diğer Âkit Tarafa bildirecektir. İşbu Anlaşma iki bildirimden sonuncusunun yapıldığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. İşbu Anlaşma onbeş yıllık bir süre için yürürlükte kalacaktır. Bu tarihten sonra işbu Anlaşma, Âkit Taraflardan birinin diğer Âkit Tarafa Anlaşmanın yazılı fesih bildirimini iletmediği tarihten oniki ay sonrasına kadar yürürlükte kalacaktır.

3. İşbu Anlaşma Âkit Taraflar arasında karşılıklı yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik, Âkit Taraflardan herbirinin diğer Âkit Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını yazılı olarak bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.

4. İşbu Anlaşmanın fesih tarihine kadar yapılan yatırımlar ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olmak üzere, bu Anlaşmanın diğer bütün maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir onbeş yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da, 15 Aralık 1997 tarihinde Türkçe, İngilizce ve Rusça dillerinde hepsi de asıl olarak imzalanmıştır.

Yorumda farklılık olması halinde İngilizce metin kullanılan metin olacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti
Hükümeti Adına

Rusya Federasyonu
Hükümeti Adına

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
2	17	28
8	42	7
15	14	215: 220, 378: 401

I- Gerekçeli 99 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 14 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Plan ve Bütçe, Esas Dışişleri Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/328